

# Biddende wielewaal

Dick A. Jonkers



*Biddende wielewaal  
tekening van Henk van Bork*

Meestal word je attent gemaakt op de aanwezigheid van wielewalen door hun welluidende 'diedelieuw' hoog in het gebladerte van een loofboom. Na enig speurwerk zijn zij daarin meestal wel te ontdekken. Het mannetje, dat het welluidende geluid maakt, valt meteen op door zijn goudgele kleur. Soms kom je wielewalen tegen op een plek waar je ze totaal niet verwacht. Zo'n waarnemingsplaats was alweer jaren geleden in de rand van de Westerheide bij Laren (N.H.) in de laatste week van juni.

Niet alleen het voorkomen daar was bijzonder, ook het gedrag. Zijn aanwezigheid - het was een mannetje - viel niet op door zijn roep, maar doordat hij op nog geen anderhalve meter hoog boven de struikheide stond te bidden. Even later verscheen vanuit de bosrand ook een vrouwtje, dat eenzelfde gedrag vertoonde.

Met bidden wordt niet het gedrag bedoeld van een gelovige. Het is in dit geval een verschijnsel dat onder andere te zien is bij roofvogels, waaronder de torenvalk wanneer hij op zoek is naar prooidieren zoals muizen. Dit soort gedrag, ook wel wiekelen genoemd, slaat op het snel slaan met de vleugels. De staart wordt daarbij gespreid naar beneden gehouden en fungeert als rem om stil te kunnen blijven

hangen in de lucht.

Telkens dook de wielewaal weg in de heidestruikjes om wat op te pikken. Helaas was niet te zien wat de prooidieren waren. Mogelijk waren het heidehaantjes, insecten die in sommige jaren talrijk op de heide aanwezig kunnen zijn. De voedselzoekende wielewalen zijn waargenomen in de laatste week van juni, een periode waarin deze soort in de omgeving een nest met nog niet uitgevlogen jongen gehad zou kunnen hebben. De Westerheide grenst aan een lommerrijke villawijk met grote tuinen, waarin veel loofhout voorkomt. Deze wijk wordt ook wel 'de Goudkust' genoemd. Waar zou een wielewaal, die in het Engels 'golden oriole' heet, zich nog beter thuis kunnen voelen dan daar?



*Paartje biddende wielewalen  
aquarel van Doortje van Dijk*